

**MAATILATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTON VUODEN 2024
TILINPÄÄTÖKSEN VAHVISTAMINEN**

Maatilatalouden kehittämisrahaston (Makera) tehtävänä on turvata ja täydentää maatilatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen investointien rahoitusta sekä edistää niiden kehittämistä tarkoittavaa toimintaa. Maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966, jäljempänä Makera -laki) mukaan rahasto on maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä. Ruokavirasto hoitaa rahaston kirjanpitoa ja maksuliikennettä.

Rahaston varoja voidaan Makera -lain 3 §:n mukaan käyttää maatilatalouden rakenteen parantamiseen, maaseutuelinkeinojen edistämiseen, maaseudun elinolosuhteiden ja toimeentulomahdollisuuksien parantamiseen sekä näiden toimenpiteiden kehittämisen edistämiseen. Varoja voidaan käyttää myös pakkohuutokaupalla myytyjen tilojen ja alueiden lunastamiseen valtiolle sekä tilojen ja alueiden valtiolle hankkimiseen valtion saamisen turvaamiseksi joko velkajärjestelyjen yhteydessä tai muuten.

Rahaston varat koostuvat sen toiminnasta kertyvistä tai lahjoituksina saaduista ja valtion talousarviossa rahastoon siirrettävistä varoista. Makeran toiminnasta kertyviä varoja ovat muun muassa myönnettyjen lainojen ja myytyjen tilojen myyntihintojen velkaosuuksien korot ja lyhennykset sekä edelliseltä vuodelta sitomatta jääneet varat.

Makeraan kertyi tuloja kertomusvuonna 121,30 miljoonaa euroa, kun tuloihin lasketaan mukaan edelliseltä vuodelta siirtyneet sitomattomat varat (114,16 miljoonaa euroa). Muista tulonlähteistä merkittävimpiä ovat tilojen myyntihintojen korot ja lyhennykset (3,15 miljoonaa euroa) sekä lainasaamisten lyhennykset ja korot (2,60 miljoonaa euroa). Vuonna 2024 ei tehty määrärahasiirtoja valtion talousarviosta. Vuonna 2023 tuloja kertyi 138,06 miljoonaa euroa.

Pääosa menoista, 13,54 miljoonaa euroa (21,31 miljoonaa euroa vuonna 2023), aiheutui kulutusmenoista, joissa suurin erä oli myönnetyt avustukset ja toiseksi suurin erä vakuustoiminnan menot. Sijoitusmenojen osuudeksi jäi 2,30 miljoonaa euroa (2,58 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Makeran johtokunta päätti osoittaa 30.9.2024 maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007, jäljempänä rakennetukilaki) mukaisesti maatilojen energiatuotantoon liittyviin investointeihin yhteensä 10,00 miljoonaa euroa. Kyseisestä rahoituksesta maatalouden energiainvestointeihin myönnettiin 3,30 miljoonaa euroa.

Makeran varoja sidottiin kertomusvuonna yhteensä 15,84 miljoonaa euroa (23,90 miljoonaa euroa vuonna 2023). Makerasta myönnettiin vuonna 2024 avustuksia ja muita kulutusmenoja 13,54 miljoonaa euroa (21,31 miljoonaa euroa vuonna 2023).

Rakennetukilain mukaisia valtioneuvoston takauksia myönnettiin noin 7,7 miljoonan euron lainapääomalle (vuonna 2023 noin 5,7 miljoonan euron lainapääomalle). Vuonna 2024 valtioneuvoston takaus oli mahdollista myöntää enintään 15 miljoonan euron lainapääomalle. Valtion takaama lainamäärä väheni 70,19 miljoonaa euroon (75,68 miljoonaa euroa vuonna 2023). Maatalouden rakennetuista annetun lain mukaisen valtioneuvoston takauksen

kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 240 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 lopussa valtion takaama lainamäärä tilapäisissä taloudellisissa vaikeuksissa oleville maatalousyrittäjille oli yhteensä 8,67 miljoonaa euroa (laki 922/2016 takauksia 0,32 miljoonaa euroa ja laki 232/2019 takauksia 8,35 miljoonaa euroa). Vuoden 2023 lopussa lainamäärä oli 16,76 miljoonaa euroa.

Valtiontakauksista mahdollisesti aiheutuvat menot maksetaan Makeran varoista. Vuonna 2024 takauksista aiheutui 1,44 miljoonaa euroa tappioita (2,00 miljoonaa euroa vuonna 2023). Kehittämisrahaston menetykset vastuiden toteutumisesta kasvoivat tilikausina 2020–2022, mutta tilikaudesta 2023 lähtien menetykset ovat vähentyneet.

Tilinpäätöslaskelmien mukaan Makeran kulujäämä tilikaudella 1.1.–31.12.2024 oli 47 233 891,68 euroa. Taseen loppusumma tilikauden päättyessä 31.12.2024 oli 319 189 384,67 euroa. Tilikauden 1.1.–31.12.2023 kulujäämä oli 16 285 475,83 euroa ja taseen loppusumma 31.12.2023 oli 337 308 459,66 euroa.

Maatilatalouden kehittämisrahaston johtokunnan tehtävänä on muun muassa hyväksyä ja allekirjoittaa rahaston tilinpäätös. Johtokunta on 27.2.2025 hyväksynyt rahaston toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Tilinpäätös on tarkastettu ja tilintarkastajat ovat puoltaneet sen hyväksymistä 5.3.2025.

Ehdotetaan, että maa- ja metsätalousministeriö voisi vahvistaa maatilatalouden kehittämisrahaston tilinpäätöksen asian oltua valmistelevasti käsiteltävänä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.